

Redacció i Administració
Perla, 2.—REUS
TELÉFON Núm. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIUMENGE 29 D'ABRIL 1917

Precis de suscripció
REUS... Ptes. 1'50 al mes.
Fora... » 4'50 trimestre
Estranger » 9'—
Número solt 5 céntimes
Anuncis segons tarifa
NÚM. 100

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

SINDICAT DE L'ASSOCIACIÓ DE BANQUERS

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Suscripció de 30.000 Bonos de la Catalana del Gas i Electricitat de Barcelona S. A., de cinc centes pessetes nominals cada un, amortitzables en el plaç de deu anys, amb l'interès del 6 per 100 anyal lliure d'impostos presents i futurs.

Tipo d'emisió 98'50 per 100

S'admeten suscripcions a títol irreductible des d'aquesta fetxa i mentres ho permeti la quantia dels títuls disponibles.

Els Bonos adjudicats deurán pagar-se en sa totalitat a l'acte de l'encomanda.

Reus 28 d'Abril de 1917.

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Comentari de la guerra

Els fracassats

S'ha comprovat plenament que'l famós Hindenburg havia encarregat al kronprinz la realització d'una formidable ofensiva en la regió de l'Aisne... Els francesos s'han pogut fer amb qualques ordres del dia alemany per les quals se'n dedueix que's tudescs anaven de dret a un gran atac de fons.

Ja es creien realitzar-lo... El bombardeig de la desventurada ciutat de Reims —en el que va de més d'abril Reims ha rebut una pluja de més de 36.000 grànades— i de totes les posicions franceses dels voltants era un anuncii que palesava que's alemanys volien intentar, el mateix que en 1916, la ruptura del front occidental. I anc que no ho haguessin conseguit—com no ho conseguiren a Verdun—la primera escomesa els hauria proporcionat guanys tècnics i pròsperos. L'espirit del poble alemany s'hauria aixecat un xic... i Alemanya té necessitat de enfortir l'espirit popular, car ja fa molt temps que al poble no se li ha donat la emoció de la victòria, com diu el comentarista Gudalgaia.

El front alemany de retirada es movia a l'entorn dels pujals de Craonne i de Vanderc. Les tropes franceses quedaven massa a prop d'eixes zones, tant interessants per a la estabilitat del front germànic. El mariscal Hindenburg volia allu-

nyar el perill... i perço, malgrat la reculada recent, volia avencar en aqueix sector una desena de kilòmetres almenys.

Al sud de Laony i del camp de Sissonne els alemanys havien afílerat el millor de llurs divisions i de llur artilleria. En dies anteriors, quan els anglesos a Arras empenyien de valent, els alemanys en comptes d'oposar el bò i millor de llurs forces en contra de la ofensiva britànica les portaren a les línes de l'Aisne, on donaven proves d'una sorprenent activitat. L'Estat major francès sabé tot seguint que damunt de Reims s'hi anava a desencadenar una horrible tempesta. I la tempesta ha vingut... Però, cal riure's de la tempesta quan no manquen armes per a la defensa.

La actual ofensiva francesa—sempre intermitent i en desenvolupament paralel a la ofensiva britànica, intermitent també—es desplega en direcció S. O.-N. O. i tendeix a ampliar-se cap a l'Argona, regió accidentada i plena de bosc, on els dos exèrcits comencen a barallar-se.

No ha mancat pas un crític alemany que digués que encara és possible que's aliats conseguixin envolcular les dues forces alemanyes. Aquest crític no l'erra del tot si tem que a no trigar els aliats ataquen les rutes de Donai, de Valenciennes i de Lilla i fins les regions de l'Argona i la zona de Laon.

El generalissim francès ha preparat una batalla metòdica, que dura des de fa moltes setmanes i que potser durarà, en

carà, més del que duraven, en altres temps, guerres enteres. La organització francesa, en l'entretant, s'acaba de completar. I el material de guerra dels aliats, pesi a Krupp i Companyia, ja va essent superior al dels alemanys.

Els anglesos realitzen un nou salt cap endavant. Pels voltants de Sant Quintí el canó anglès no ha pas dit encara la darrera paraula. Els obusos britànics reben les posicions alemanyes fins a inondar-les. No s'és pas acabada, la batalla del front occidental. Per a que es vegi una decisió en aqueixa batalla, n'hi ha encara per a dies. I a mesura que's combats es prossegueixen, les noves fases seran més crítiques i més terribles, més compromeses pel que vagi perdent. Resultat, per ara: que's alemanys pretenyen fer fracassar en sec el plan dels aliats, però els fracassats són ells. Ho són a l'Aisne i ho són a la Argona, com ho foren a Arras i a Soissons.

X.

Punts de vista

Sots el títol de «Las lenguas artificiales», Andrenio publica en «La Vanguardia» del dia 25, un article eminentment ingenios per a tractar un problema tan trascendental.

Afirma en son citat article que se han sucedido (las lenguas universales) demasiado rápidamente en el siglo XIX para que podamos creer en la viabilidad de los

Dr. S. GIL VERNET
METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CRÈU.-EX PREPARADOR ANÀTOMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIÀ : Matriu : VIES URINARIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA: - Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

ensayos». No veiem en aquesta creença un sentit lògic. Nosaltres opinem lo contrari. Com més homes eminentes hagin dirigit llurs esforços per a resoldre tal o qual problema, més viable veurem la solució, per curt que siga el lapsus de temps en que s'hagin desplegat aitals ènergies.

Ens diu, als partidaris d'un idioma auxiliar internacional «hasta ahora la experiencia les es contraria, aparte de todas las razones fundamentales que hoy para no creer en el porvenir de las lenguas artificiales.» I lo millor del cas és que no'n cita cap de raó ni poc ni molt fonamental. A nosaltres ens trobarà en tots els moments disposats a discutir-les.

Ens parla del volapuck i com cosa inusual escriu que «apareció en el horizonte del esperanto y el pobre volapuck sucumbió ante la concurrencia d'un competidor que pretendía ser más lógico, más sencillo, más universal y no incluir en la iniciación de talabares de ruse se acusaba al señor Scheler.» Naturalment, cas més senzill no pot concebir-se; ho hem vist en tots els ordres de coses, ho tenim a cada pas! Entre nosaltres, en Monturiol inventà un vaixell que podia navegar sumergit: ll'«en prengué nota.

Un altre dia en Peralta inventà un altre amb la mateixa finalitat i amb proves de més o menys èxit, i al redós d'ell hi ha gué entusiastes, ironics i indiferents, i Espanya no s'aprofità tampoc com calia de l'idea i dels experiments; mes tot això no fou obstacle per a que eixes màquines submarines se vegessin fites per altres amb sorollós èxit i que a l'apareixer un submarí perfecte tothom estava conforme en que aquella realització havia eclipsat les anteriors assajos. I no obstant, l'idea era la mateixa, lo únic que s'havia conseguit era donar-li millor forma.

Doncs bé, nosaltres, els que venem d'obrar del doctor Zamenhof, li adjudiquem anell l'honor de la gran obra, no l'idea, de la que per cercar-ne l'autor hauríem de remontar-nos a molts segles i aleshores trobaríem les cròniques veïles que ns presenten al profeta Zefaniah. I els esperantistes retinem a la memòria els noms honorabilissims de molts precursors de l'esperanto: o d'una llengua pràctica, artificial, sempre que vingués a resoldre el problema d'auxiliar internacional. I és natural que si successivament l'una ha eclipsat a l'altra per riguros orde de descendència, si la descendenta ha augmentat en grau de perfecció que al divulgar-se l'esperanto eclipsés al volapuck, car si aqueix no hagués passat a l'història hauria, evidentment, sigut superior a l'esperanto, del que no se n'hauria parlat ja; però com que aquell era de millor qualitat vencé desseguida, i els mateixos volapuckistes passaren a les fileres de l'esperantisme que depressa an-

donant fruits arreu dels cinc grans continents.

Andrenio, no sabem a fi de què, ens cita una frase de Remy de Gourmont que deia «que el esperanto es español echado a perder y que puesto a aprenderlo valia más aprender el español verdadero.» Frankament no li veiem ni existeix ni substància en lo que acabem de copiar, car la conformitat amb aquella dita implica abans que tot desconeixement de l'esperanto, i després, el no haver capit que la fonètica d'un idioma auxiliar internacional ha d'ésser universal precisament, lo que no arriba a conseguir cap idioma o parla natural.

Ens parla de tremenda polèmica entre idistas i esperantistes, i no ns mostra cap resultat. Nosaltres n'hi oferirem i tenim a la disposició de tothom varies cartes, entre altres dels que foren Presidents de «Pennsylvania Esperanto Association» i de «Philadelphia Esperanto Society», deixant l'esperantisme per fer-se idistes i que després d'alguns anys de bregar per sa idea reformadora, han publicat sinceres declaracions en la premsa americana, manifestant que s'havien equivocat i que retornaven a ocupar els seus llocs en les fileres de l'esperantisme.

Després Andrenio diu que «para que el lector se forme idea de lo que son estos lenguajes» copia el Pare Nostre en Esperanto i en Ido, i seguidament escriu: «Hay que reconocer que el Ido suena mejor y es más comprensible para nosotros los españoles al menos, y sin duda para los franceses por el dejo provenzal que tiene.» Rés, que Andrenio se haurà figurat que una llengua internacional ha d'ésser tan sols per a comoditat de dos o tres nacions del sud d'Europa.

Si Andrenio no conegeus el francès amb tota seguretat que tal com pensa avui, anc que li convingués renunciava a apendre'l, car quan veuria aquella estesa de «ous» (en nous i vous, per exemple), no hi ha cap dubte de que també li sonaría molt malament.

Torna Andrenio a copiar a Rémy de Gourmont, cronista de «Mercurio», quan se pregunta: «A quien va a servir una lengua universal? A los turistas, a los diplomáticos, a los comerciantes? Los turistas con el francés en Europa y el inglés fuera d'Europa salen del paso. La lengua de la diplomacia es el francés. El comerciante tiene que cultivar la lengua del consumidor.» Nosaltres hem tingut sempre el criteri de que les coses s'han de fer bé i no per a sortir del pas, com els turistes de Rémy de Gourmont, pero si aqueix senyor Andrenio s'hi empreny tindrem que pensar-ho novament i amb forsa calma.

Ja ho sabem, i ho sab tothom que fins ara la llengua de la diplomacia ha sigut el francès. Pero, és això llògic? De cap

manera, són molts i molts els sòns de la fonètica francesa que no poden pronunciar els habitants de ben diversos països. I entre diplomàtics és lògic que no's pugui parlar amb perfectíssima correcció?

Diu que'l comerciant ha de cultivar l'idioma del consumidor. Això és una màxima germànica que reportarà evidentment grosses ventatges fins al dia que'ls propis interessats veillant per lla propria economia de temps i diners i reconeixent la comoditat i immenses ventatges que'ls hi reportaria l'ús d'un idioma auxiliar internacional; acordaran acceptar-lo; cosa que han iniciat gran nombre de Cambres de Comerç, entre elles la de Londres.

No serà inòportú que copiem les paraules d'aquell intel·ligent ex-ministre de Negocis Estrangers del Japó, quan deia: «Encara que les llengües anglesa i francesa estiguin relativament exteses més enllà de les fronteres, l'una per als afers comercials, l'altra per a les relacions socials, a pesar de tot, no s'empleen en llurs respectius dominis més que en una débil part de l'humanitat. Ademés, l'utilitat de son coneixement es per a nosaltres veritablement petita en comparació dels esforços que necessita sa adquisició, i v'et aquí perquè nosaltres volem fer de l'esperanto una llengua internacional.»

De sa propia cullita ens diu Andrenio que «por el momento, es indudable, cualquier idioma natural, aunque sea el noruego, es más útil que el esperanto». Li estimariem se servís explicar-nos el perquè i el com d'aquesta utilitat. Mentre esperem la resposta, no serà per demés que fem constar que si reuníem els esperantistes de totes les nacions formarien un poble més habitat que la nostra Catalunya.

I, finalment, en l'últim paràgraf de l'article, escriu: «Las verdaderas llengüas universales o que se han acercado a la universalidad han sido lenguas de veras, naturales: el latín en los grandes días del Imperio y después como lengua eclesiástica y lengua de los sabios; el francés a partir del siglo XVIII como l'actual llengua d'afers internacionals. Del francès n'hem parlat abans, del latí citarem un fet eloquèntissim ocorregut a París dos o tres anys abans de començar la conflagració mundial. Se celebrava a les hores a la ciutat cosmopolita, el I Congrés Internacional Esperantista Catòlic. An ell hi assistiren gran nombre de sacerdots de ben diverses nacions, entre ells tres o quatre catalans, tots coneixien el latí, naturalment; i un dia després d'acabada una de les sessions del Congrés, un sacerdot, si mal no recordo italià, proposà que entre ells, en via de curiositat, se parlés en latí el resto de la tarda. Començà la prova i al poc rato, no hi havia manera d'entendre's a la perfecció, i tots d'acord renuaren llur canvi de impressions i amicals converses en esperanto. I per avui límitem nostres quartilles a lo més essencial d'ixa important qüestió, que'ns ha fet agafar la ploma.

ENRIC AGUADÉ i PARES.

CONFERÈNCIA DEL DR. BARRUFET

Els insectes portadors de malalties

El dimarts prop passat, en el saló de actes de l'Agrupació Excursionista, tingueré lloc l'anunciada conferència que don Pere Barrufet i Puig, distingit metge de nostra ciutat, desenrotllà baix el tema que encapsala aquestes ratlles.

Fou un èxit. Nostre distingit amic senyor Barrufet, s'expressà en termes clars i convencents, revelant possuir profons coneixements en la matèria que tractà, quina, important en grau superlatiu, ens hauria de preocupar verament ja que constitueix un dels més capitals problemes en la vida social. Exposà amb tota mena de detalls els innombrables perills que tanca el poc zel en empêndre una ferma campanya contra el gros nombre d'insectes que en tots moments amenacen l'existència de l'home, amb greus malalties, amb la mort.

L'acte del dimarts, més que un atracció científic, resultà una manifestació clarivident dels bons desitjos que acaronen aquells quiens saben preocupar-se de les més complicades qüestions d'igiene, aquells quiens, poc aimants d'un pensar gens semblant amb el d'una infinitat indolenta i mancada d'iniciativa, no poden sofrir l'inacció devant lo molt que pot fer-se en bé dels que sols en moments de fatalitat coneixen i es fan càrrec de lo que sintetitza el desvetllament i l'activitat en certs casos. El senyor Barrufet, doncs, parlá bé, i sa obra és magna. La «Agrupació Excursionista» aplauideix, beneint-la, sa tasca altament filantròpica. I pensa amb el doctor Agell.

L'auditori no perdé ni una sola paraula del conferenciant i així, aquest logrà inculcar perfectament lo que portat a la pràctica contribuirà eficacment a l'obra de disminució de les terribles tuberculosis, carbuncle, febra recurrent, peste, etz., etz., inoculades a conseqüència de una picada de mosca, xinxà, pussa, poll, animalons malèfics com el mosquito propagador del paludisme, i altres dolencies d'origen que fins fa poc havien fondaument preoccupat al metge.

Cal, doncs, organitzar una poderosa creuada i disposar-nos a donar compliment als desitjos dels capdevanters, quiens, predicant amb l'exemple, ens preguen treballen en bé del més sagrat dels deures: disminuir el dolor.

A. DE R.

DE SPORT

EL «C. VELOCIPEDISTA» AL REMELL

El «Club Velocipedista» local té una Directiva a la que hi figuren elements joves que amb son mai acabable entusiiasm i voluntat treballen eficacment per a l'engrandiment del Club i per a la major esplendor del sport.

L'alta Junta Directiva té en projecte la celebració d'una gran festa de copòtus i hermoses excursions als llocs de més àlciment d'aquests entorns.

Començarà aquest sicle de manifestacions deportives ab una magna excursió a Alcover i a l'ermita del Remei que tindrà lloc el vinent dia primer de maig. La sortida oficial per als qui hi desitgen concorrer ab bicicletes o ab moto serà a les 7 en punt del matí, devant el local del Club, Plaça Catalunya, 8. Se passarà part del matí a la vila d'Alcover, corrent-se una prova de velocitat de bicicletes d'uns quinze km, per la carretera a Picamuxons, ab viratge al 7'50 km.

Se dinarà dalt l'ermita i després de dinar a l'explanada de la mateixa se celebraran varies proves olímpiques.

El retorn a Reus serà a les sis de la tarda. El resultat si no es rebillarà.

La Directiva del «Club» ens prega que des d'aquestes columnes invitem a l'excursió a tots els sportmans reusencs els que podrán inscriure en els locals de lloguer de bicicletes i en el seu Club. Si algú desitja el dinar servit pel restaurant de l'ermita, pot fer-ho constar i satisfer-

a la vegada la quantitat de 2 pessetes i cinquanta céntims, import del mateix, havent-se de recollir al fer l'entrega el ticket de garantia.

Sabem que el nombre total d'inscrits passa ja de setanta, essent d'esperar que per tot el dia d'avui, que es tanquen les inscripcions especials al servei del dinar, i fins el dia designat, per l'altra inscripció, se'n hi afegirà encara uns quants més, lo que fa preveure un gros èxit per als organitzadors.

Un interessant partit de futbol se jugarà aquesta tarda en el camp que el Club Deportiu posseeix al camí de Salou, entre son primer equip i el del Vilanova F. C.

De l'Ajuntament

SESSIO D'ANS D'AHIR

Presideix l'alcalde senyor Simó i hi assisteixen els regidors senyors Cavallé, Magriñá, Porta, Segimon, Balaguer, Jordana, Massó, Clivellés, Pijoán, Segalà, Casagualda, Rojo, Adserà, Aguadé, Barberà, Salvat, Pons, Tricaz, López, Bosch i Roig.

Lectura de l'acta de la sessió anterior. Aprovada.

Proposició del senyor alcalde-president sobre provisió del càrrec vacant de Síndic i vacants en les Comissions permanents. S'aprova i s'acorda verificar els nomenaments acabat del despatx ordinari.

Instancies rebudes:

De la Societat Gas Reusense participant que transcorreguts 30 dies cessarà en el suministre de l'enllumenat públic i dependències municipals. A la Comisió.

Dictamen de la Comissió de Foment proposant els següents permisos:

A don Joan Gay Borrás sol·licitant la condonació de drets per presa d'aigua a canvi de gastos efectuats en la Escola nacional instal·lada en casa de sa propietat. A la Comisió.

A don Enric Marca Mateu per a pintar i revocar la fassana de la casa núm. 6 del carrer de Sant Antoni. Aprovat.

A don Andreu Pintalubà Gassull per a reformar la fassana de la casa núm. 24 del carrer de Llovera. Aprovat.

Dictamen de la Comissió d'Aigües: Primer. Proposant permís a don Francesc Escoda Salsench per a prendre aigua potable per a la casa núm. 56 del carrer alt del Carme. Aprovat.

Segon. Sobre suministre d'aigua al Quartel i pabellons. Aprovat.

Acta de subasta i adjudicació provisional del remat a favor de don Jaume Muntané del servei de brigada municipal i llimpiesa pública i domiciliaria.

El senyor Bosch demana quedi per 8 dies damunt la taula.

El senyor Barberà prega que s'hi accedeixi.

El senyor Cavallé diu que per ésser un acta notarial farà mal efecte que'ns deixi damunt la taula i s'hi oposa.

Finalment s'hi accedeix, entenent-se que s'aplaca per 8 dies l'adjudicació definitiva.

Son aprovats tots els comptes presents.

Acabat el despatx ordinari se sospen la sessió per a veure si es posen d'acord els senyors regidors per a l'elecció de Síndic i dels càrrecs vagants de les Comissions.

Després de més d'un quart se reanusa la sessió pública començant les votacions a les que no hi prenen part els regidors de la conxixa conservadora-poblística.

Son elsits:

Per al càrrec de Síndic, el senyor Pijoán, per 13 vots i un en blanc.

Per al de vocal de la Comissió de Foment, el senyor Adserà, per 13 vots i un en blanc.

Per al de vocal de la Comissió d'Instrucció pública el senyor Sardà, per 11 vots per 3 en blanc.

Per al de vocal de la Comissió de Beneficència, el senyor Barberà, per 7 vots i 7 en blanc.

Per al de vocal de la Comissió de Cementiris, el senyor Alberich, per 12 vots, i 2 en blanc.

El senyor alcalde ordena la lectura d'un telegrama del senyor governador amb el que s'ordena que des de la nit del mateix dia no es pugui encendre més que la mitat dels llums de l'enllumenat públic per gas, als efectes de l'estalvi de carbó.

Acabada la seva lectura la presidència diu que ha ordenat el compliment de la disposició governamental i que al mateix temps ha erudit al representant de l'Electra per a posar-se d'acord per si convé substituir el gas per electricitat.

El senyor Porta presenta una propo-

sició demandant s'autoritzi a la Comissió d'Instrucció per a senyalar la data de la inauguració del grup escolar i les festes que amb aital motiu es tinguin de celebrar. Aprovada.

El senyor Massó proposa que l'Ajuntament demani a don Lluís Sedó per a que vingu a Reus a donar una conferència sobre la llei de protecció a les industries.

Es aprovat, després d'oposar-hi algunes repars el senyor Barberà.

El senyor Salvat excusa l'assistència a la sessió del senyor Sardà. Després diu que l'esclar la llenya procedent de l'espurna dels arbres del passeig ha costat unes 550 pessetes i que s'hi s'hagués fet a màquina no n'hauria costat més que unes 150.

Li contesta el senyor Segimon que quan se vol acusar a algú s'han de tenir dades i proves, i que el senyor Salvat deu haver confós les illes Britàniques, puig que una cantitat així l'hauria costat en tot cas, l'espurnar els arbres i tot.

Torna a parlar el senyor Salvat insistint en els seus tretze, i el senyor López preté ajudar-lo però no fa més que empitjar la situació del seu company.

El senyor Segimon afegeix a lo dit que aquest any s'ha esclat llenya en la forma que s'ha fet sempre; que si bé no dubta de que fet a màquina hauria costat més barato, ell s'ha limitat a seguir la costum estableguda i que's pot tindre en compte per als anys successius.

Interven varis senyors regidors, entre ells el senyor Cavallé, qui fa notar que el senyor Salvat amb tot i saber fa vuit setmanes que s'esclava la llenya a mà i que podia fer-se en la màquina de serrar, de quina manera hauria sortit més barato; no ve fins avui quan ja la llenya està tota esclada, a denunciar el cas per a fer càrrecs al president de la Comissió de Beneficència. Aquesta manera de procedir del senyor Salvat diu el senyor Cavallé—demonstra que ell és l'únic responsable de lo ocorregut.

El senyor Salvat diu que no tenia intenció de molestar a ningú.

El senyor Rojo parla dels bandols que publica l'Alcaldia en català, pregant que es publiquin també en castellà.

Li contesta el senyor alcalde que s'atendrà a lo que hi hagi lleigit sobre el particular.

El senyor Barberà s'ocupa de que el dia de Sant Jordi onejaven les banderes a Casa la Ciutat, i proposa que d'ara en endavant hi onegi també tots els anys el dia onze de febrer.

El senyor Magriñá diu que el dia de Sant Jordi és una festa que se celebra a tota Catalunya. Diu que a Barcelona assisteixen a les festes d'aqueix dia les autoritats, lo que prova que aquella festa no és partidista.

El senyor Barberà declara que deixarà la proposició del senyor Barberà però que en quant al cumpliment de lo que s'acordí s'atendrà a la llei.

El senyor López també parla contra les festes que se celebraren el dia de Sant Jordi, vègent-se obligat el senyor alcalde a cridar-lo a l'ordre perquè se sepa de l'assumpció.

El senyor Cavallé diu que li dol que'l senyor Barberà no s'hagi adonat de que onejaven les banderes a Casa la Vila en altres festes religioses fins el dia des de Sant Jordi pel caràcter català que té precisament aital festa.

El senyor Barberà diu que no ho combat pas, sino que vol, que els republicans també puguin tenir alegria de veure ballar (paraula textual) un dia la banda commemorant una festa republicana.

El senyor Pijoán: Després d'haver governat 28 anys els possibilistes, no han volgut tenir aqueixa alegria finira!

Acabat de breus paraules del senyor Agudé en defensa de que onegi la bandera un dia d'algria de la patria republicana, es passa a votació la proposició del senyor Barberà, essent rebutjada per 9 vots contra 8.

Varis senyors regidors es retiren del saló per no votar una proposició que diu el senyor Magriñá és ilegal.

Els senyors López i Rojo expliquen els seus vots.

També l'explica el senyor Cavallé dient que ha votat en contra perquè no té

necessitat de provar el seu republicanisme en una votació d'una proposició com la presentada.

Els senyors Adserà i Rojo parlen de la defraudació en el pes, intervenint-hi variis senyors regidors.

El senyor López fa un preu que contesta el senyor Simó, i s'aixeca la sessió.

Els balcons del Foment Republicà Nacionalista avui estarán engalanats amb motiu de celebrar-se a Barcelona la «Diada Pi i Margall».

* * *

L'Ateneu Obrer, aprofitant-se de que aquest any no se celebra en aquesta ciutat cap acte commemoratiu de la Festa del Treball, ha organitzat una excursió al veï poble de Riudecols el dia 1.º de maig, on els obrers pensen portar a cap en dit dia una solemne festa i en quin programa hi figura l'inauguració de la bandera i de la banda de música de la societat obrera de dit poble.

Creiem serán en gros nombre els que s'inscriurán en la citada excursió.

* * *

Per moure escandal en el carrer de Monterols i molestar a les damises que a cap al tart passen per aquella cèntrica via, ahir fou detingut un jove de 15 anys. Al cap de dues hores i després d'esser convenientment amonestat, signe posat en llibertat.

* * *

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS

VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada.

Diagnòstic o revelació experimental de la ràbia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Se troba completament restablert de sa enfermetat el metge don Antoni Bages i Carey, qui s'ha encarregat novament de la seva consulta.

Crida poderosament l'atenció dels capitalistes, la suscripció de la Catalana de Gas i Electricitat de Barcelona, per l'interès, lliure d'impostos presents i futurs, que ofereix i pel tipus d'emisió de 98'50 per 100.

Segons notícies que's tenen en els círculs ben informats aquesta emisió es creu serà cuberta varies vegades.

El guardia municipal de punt a la plaça de Prim, ahir conduí al quartell municipal a un subjecte que degut al seu estat d'ubriaguesa insultava als tranzeus.

Els soldats de la guarnició d'aquesta ciutat, donarán el proper dimecres dia 2 de maig una funció en el Teatre Fortuny a benefici de les Cases de Beneficència.

Es posarà en escena la sarsuela «El banderín de la 4.ª»

En el saló kursaal de Reus avui s'hi donaràn les acostumades sessions de cine i varietats.

En el programa de cine hi figura entre altres, la producció de la casa Nordisk «La Princesa Blanca», i com a número de varietats hi treballarà la cançonetista Pilar Manzano.

Xoriso de Vich marca GARRIGA és sens dubte el millor per l'excel·lent qualitat de les carns amb que està elaborat.

De venda a Reus:
Roca i Ribas, Joan Malet, Joaquim Llorens, Joan Cardona, Daniel Borrull, Salvador Sedó, Antoni Cañellas, Ramón Rodón, Lluís Roca.

La guardia rural ha expulsat una caravana de gitans que tractava d'instal·lar-se en aquesta ciutat.

Per al dia primer de maig l'Agrupació Excursionista celebrarà una excursió a Capsanes per a explorar la cova del Ramé.

Un selecte programa de pel·lícules d'art s'exhibirà avui a la Sala Reus, en les acostumades sessions que s'hi donaran.

Secció Oficial

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 28 ABRIL 1917

NAIXEMENTS

Teresa Roca Masagué.—Antoni Guinovart Pallejà.—Enric Savé Tortajada.

DEFUNCIONS

Calixte Virgili Galofre, 42 anys, Carme baixa, 29.—Magdalena Bové Vidal, 87 anys, C. Camp, 531.—Joan Vergés Marca, 82 anys, Arrabal Santa Agnès, 52.—Josep Escoda Manetas, 4 anys, Carrer de Valls, 4.—Elena de la Cruz Sígnica, 20 anys, Arraval Robuster, 20.

MATRIMONIS

Francisco Pamies Ribas amb Francisca Vives Coca.—Francisco Bové Pamies amb Luisa María Serafina Llopis.—Joseph Torres Espanol amb Monserrat Bové Pamies.—Carles Micheo Marques amb Maria Luisa Micheo Alosa de Medina.

Sense aquesta marca

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

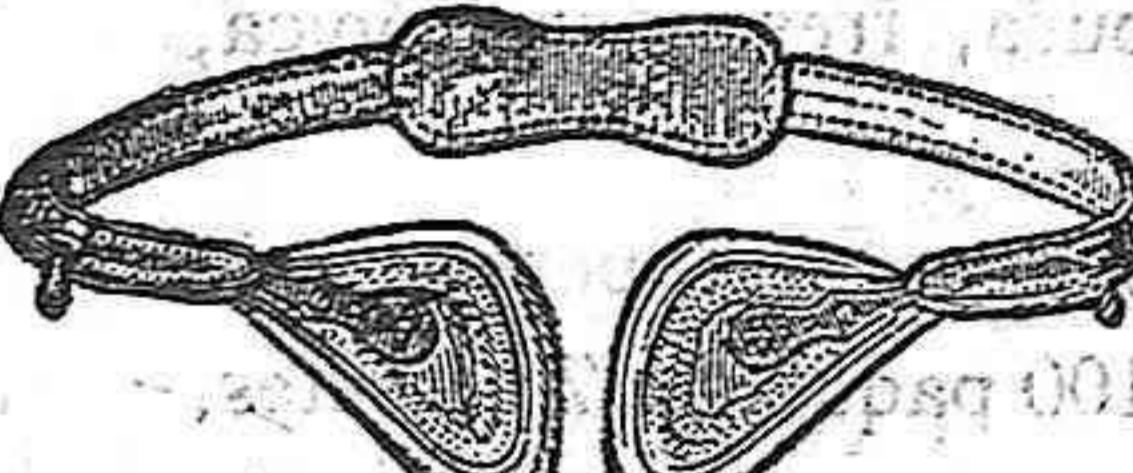
TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÀ

Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

AVÍS als trencats i al públic en general

Cansat de tolerar per més temps, les grosseres que el meu incorrecte contrincant publica en la revista setmanal «Heraldo de Cataluña» des del seu primer nombre, me veig obligat a posar al descobert la petulancia que emplea dit fulano, ja que per a defensar-se no repara en emplear medis renyits amb la decència i la justícia.

Aquest senyor que sols ha sigut un simple dependent meu, s'esvanex dient que porta la direcció del meu establiment per espai de 14 anys, obtenant a la veritat doncs de sobres sab ell que a casa meva no hi havut mai altra direcció que la meva, lo que sí és cert és que a causa d'una greu enfermetat que m'impossibilita estar al davant dels meus negocis un any escàs, vaig confiar al mentat subjecte la direcció del meu establiment, de quina gestió hi hauria molt que parlar.

A l'enterar-se el mentat individu de la resposta que dono al seu anunci, amb el que jo publico en els demés diaris locals, ha volgut donar una prova més de la seva incorreció, afegint una nota final, tergiversant els fets i faltant una vegada més a l'octau manament, amb una frescura sens parió, a la que jo avançoso el més absolut desprecia.

JOSEP PUJOL. - Cirurgiá

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenació de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Fages hipogàstriques o vèntrals; tirants omoplàstics.

Gran assortit en ulleres i gafes per a miopes i vista cansada.

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopèdia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i creditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor profitar-se del crèdit que gaudeix casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

“LA CRUZ ROJA” (CASA FUNDADA EN 1890.) MONTEROLS, 18 (AI costat del fabricant de gorres d. Isidro Pons)

Máquines d'escriure

Smith Premier n.º 10

Completament noves

: : garantides : :

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la única que's garantiza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans prendre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS

FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2°, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A QUALESEVOL PREU

Gran Café Restaurant de Salou

(SITUAT DAVANT L'ESTACIÓ DEL TRAMVÍA)

Servei esmeradíssim: Coberts i a la carta: Preus econòmics.

Joan Massó Veciana, cuiner

Se lloguen habitacions amb tot el confort desitjable, a preus reduïts.

Obertura el Primer de Maig

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta pureesa dels seus components acrediten que és la millor

FÁBRIKA i DESPATX: carrer Castellar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDÈNCIES, TORRAT DIARIAMENT

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÀ

Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248 i A 3453)

BARCELONA

TELEGRAMES

Madrid 28.

EL QUEFE DEL GOVERN

Al rebre als periodistes el senyor García Prieto els digué:

No tinc cap notícia que comunicar-los. Per lo tant, soc jo qui té que preguntar a vostés, o sino vostés preguntarán.

Un periodista: Doncs desitjaríem saber quin fonament té lo que es diu per aquí de que van a obrir-se les Corts en breu.

El senyor García Prieto: No hi ha res resolt d'aixó. El dilluns tindrem Consell de ministres i en tractarem. Jo desitjo anar a les Corts perquè vull aclarir lo que se m'atribueix de que intervingú en la confecció de la nota a Alemanya i vaig sol·licitar del Govern una modificació. Això és completament inexacte, i com que l'assumpte és delicat, no vull entalar monòlegs en la premsa, sino un debat en el Parlament per aclarir-ho tot i definir l'actitud d'aquest Govern.

La premsa també excita al Govern a que defineixi sa actitud sobre el conveni amb Anglaterra. Això és l'una importància molt gran i hi ha que estudiar-ho. No es pot resoldre desseguida i lo menys que deu fer-se es concedir un plàc al Govern per a examinar-ho.

El mateix marqués de Cortina diu que hi ha una clàusula en dit conveni en la que es diu que deu ésser examinat amb deteniment.

Es inexacte que s'hagi reunit la Junta de Defensa Nacional com diuen alguns periódics.

Ja han vist vostés que les declaracions del president del Consell de Portugal són satisfactori per a Espanya. Quan vaig parlar amb don Alfons Costa tragüé la impressió aquesta.

Respecte a la notícia del torpedejament d'un vaixell en aigües de Les Palmes, no hi ha hagut tal cosa. Ha sigut un vaixell estranger que fou torpedejat en aigües de França i quina tripulació era de Canaries.

En quant a personal no's resoldrà res fins el Consell de ministres que celebra dilluns. A la sortida del Consell ja els diré a vostés.

EL SENYOR LOPEZ MUÑOZ

Ha arribat a Madrid el ministre principal d'Espanya a Lisboa senyor

López Muñoz, per a tractar amb el Govern d'un important assumpte referent a les relacions hispano-portugueses.

MORT

Ha mort el senador don Joan Josep García Gómez, director de la revista financiera «El Economista».

COMISSIÓ CATALANA

Una comissió de Barcelona acompanyada pel senyor Mir i Miró (D. Josep Anton) ha visitat al minstre d'Instrucció pública i al director general de primera ensenyança senyor Royo Villanova per a demandar l'incorporació a l'Estat de l'Escola de Belles Arts de Barcelona.

MANIFESTACIONS DE L' ALBA

El ministre d'Hisenda rebé als periodistes i referint-se a l'article que publicà el senyor Cambó, ha dit que està equivocat i que l'haurán informat malament.

El concurs per a l'adjudicació de blat estranger—segí dient el senyor Alba—ha revestit caràcter mercantil.

Demà publicarà la Gaceta dues reials ordres relatives a aquells assumpte. No s'han publicat fins acabar les gestions apropi del Govern argentí, el qual ha autoritzat l'exportació a Espanya de 70 mil tonelades de blat i que està disposat a autoritzar l'importació de farina.

La casa que donà els informes al senyor Cambó en moments difícils per a Espanya, canvià la direcció dels vapors que portaven blat i els portà a altres ports, on se li pagava més.

A l'Argentina es troben ja els primers vapors carregant blat per a Espanya.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Imp. Sanjuán Germáns.—Reus

EICAS MES SENZILL DE TOS; LITINOIDES SERRA - EL RECONSTITUENT MILLOR

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegística, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Arraval de Santa Agna, número 80

REUS

Nova lámpara estrangera

Lámpara Nitrógen

Disposit 1/2 Watt

Gran potència lluminosa: Consum veritat! Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS
D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i depositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH Carrer Sant Elies, 2, 2.º, 1.ª - REUS**

(Bar Americano)

Arraval de Robuster, núm. 26

**ES EL BAR PREDILECTE
DEL PÚBLIC**

CAFÉ PAMPA
EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

Abans de comprar cap tra jo fixeu-vos
en els aparadors de la

Sastrería Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

Sabó GARAGOL

El millor per a rentar roba

50 CÉNTIMS PASTILLA

DIPÓSIT: Antiga Casa Codet,

VENDA: MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41

MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32

ANTON PORQUERAS, Font, 1

DANIEL BARRULL, Estrella, 2

SEBASTIÁ PAMIES, Sol, 13

ANGEL OFICIAL, plaça del Rei

PERE MARTÍ, Raseta de Sales, 12

JOAQUÍN LLORENS, Plaça Castell

TOMÀS HORTONEDÀ, Portal de Jesús

DECORACIÓ-MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer del Gallo, 4 REUS

DROGUERÍA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim, 1 REUS

**Venda d'Espardenyes
DE TOTES CLASSES**

Manuel Parisi

Carrer Jesús, REUS

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULES

Extens assortit en mosaics hidràulics

PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1. — REUS

Casa PUJOL

**TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES**

Monterols, 37 REUS

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS Á BARCELONA

**BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colomado)
Hospital, 4 (Estanc).**

**REUS
Güell i Mercader, (Hostalats), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5**

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

**TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH**

**Se renta i tenyeix tota
classe de roba. — S'utilitza el plànxa electric.**

Galansas, 7 REUS